

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت تحصیلات عالی افغانستان
ریاست امور محصلان خصوصی
مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری (د^ه)

پالیسی امنیت و مصئونیت

زمستان ۱۳۹۹

مقدمه

مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری یکی از نهادهای علمی و آکادمیک ضمن داشتن استادان با سوییچ دکترا و ماستر از نیروهای منابع انسانی توانمند برخوردار است. بدین منظور این دانشگاه خود را مسئول می‌داند که برای کارمندان، استادان و دانشجویان فضای امن و مصئون را فراهم سازد تا آن‌ها بتوانند با خاطر آرام و بدون دغدغه به فعالیت‌های علمی و آکادمیک خویش بپردازند. کارمندان، استادان و دانشجویان که در این نهاد مشغول‌اند برای انجام فعالیت‌های خویش نیازمند امنیت اجتماعی و جانی است که در چند بخش زیر تدوین گردیده است:

یک. تأمین امنیت جانی

۱. مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری در داخل شهر هرات و در ناحیه اول شهری موقعیت دارد که از لحاظ جغرافیای نزدیک چهارراه آمریت و کنار کنسولگری ایران واقع شده است ولی از لحاظ تقسیمات امنیتی مربوط به حوزه اول و از لحاظ شهری مربوط به ناحیه اول شهر می‌باشد. مؤسسه خواجه عبدالله انصاری که در کنار ساختمان کنسولگری ایران واقع شده است دو دروازه ورودی و خروجی دارد که یک دروازه آن به سمت جنوب قرار دارد که مشرف بر سرک عمومی می‌باشد و دروازه دوم آن به سمت شمال قرار دارد که به منتهی به کوچه ابن سینای ۱۹ می‌گردد که این کوچه به جاده محبس متصل می‌باشد.
۲. مؤسسه به منظور تأمین امنیت دانشجویان، کارمندان و استادان همیشه از دروازه‌ی جنوبی استفاده می‌کند که همه‌ی کارکنان، استادان و دانشجویان از این دروازه استفاده می‌کنند که دارای گاردهای مجهز با تجهیزات لازم امنیتی می‌باشد. این دروازه که بنام دروازه اولی یاد می‌شود، به منظور رفت و آمد استاد، دانشجو، کارمند اداری و خدماتی اختصاص داده شده است. اما دروازه دومی برای حالت اضطرار و عبور و مرور در ساختمان دوم مورد استفاده قرار می‌گیرد که یک نفر گارد به منظور حفاظت از این دروازه اختصاص داده شده است.
۳. مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری ضمن گاردها دو پسته امنیتی مخفی در کناره‌های دانشگاه ایجاد کرده است که به منظور حفاظت از دروازه‌ها و مسیرهای ورود و خروج اختصاص یافته است.
۴. هردو راه در اختیار دانشگاه قرار دارد و در صورت وقوع حوادث غیرمترقبه، دانشگاه می‌تواند از هر راهی که امنیت آن بهتر باشد، کارمندان، محصلان و استادان خویش را بجای امن انتقال دهد.

دو. تأمین امنیت جانی استادان، دانشجویان و کارمندان از لحاظ وقوع زلزله و آتش‌سوزی

۱. مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری با ساختمان‌های اداری و تدریسی، دارای چهار ساختمان با ظرفیت‌های مختلف می‌باشد که در تمام ساختمان‌ها وسایل ضد حریق اختصاص داده شده و تمام کارمندان، استادان و دانشجویان در صورت نیاز از آن برخوردار خواهد شد.
۲. ضمن این‌که بالن‌های حریق برای تمام دانشکده‌ها و ادارات تدریسی در نظر گرفته شده است، دو دروازه‌ی دانشگاه می‌تواند در موارد ضروری و حالت اضطرار نیز مورد استفاده قرار گیرد که امکانات لازم برای آن در نظر گرفته شده است. بنابراین دانشجویان، کارمندان و استادان از این طریق به مکان امن انتقال داده می‌شود.
۳. مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری به منظور استفاده بهتر از بالن‌های ضد حریق برای کارمندان، استادان و محصلان برنامه‌های آموزشی را برگزار می‌نماید تا استادان، کارمندان و دانشجویان را آموزش داده تا بتوانند به خوبی از آن استفاده نمایند.

سه. امنیت جانی کارمندان لابراتوار

پالیسی‌های ذیل به‌عنوان مرانامه‌ای نوشته شده است و مجموعه‌ای از بایدها و نبایدهایی است که کارکنان، دانشجویان و استادان در هنگام استفاده از لابراتوار رعایت نمایند:

الف. استعمال دخانیات

در تمامی بخش‌های فنی لابراتوار استعمال دخانیات (سیگار، چرس، تریاک و غیره) ممنوع می‌باشد. این مواد می‌توانند عامل مهمی جهت آتش‌سوزی در ارتباط با حلال‌های قابل اشتعال باشند. همچنین انتقال آن‌ها از میز کار به دهان می‌تواند عنوان مخزنی جهت انتقال میکروارگانیسم‌ها و توکسین‌ها عمل نماید.

ب. تماس دست

باید از تماس دست با صورت، چشم، گوش، بینی و غیره خودداری کرد. همچنین باید از فروردن قلم در دهان، جویدن ناخن و نیز آدامس خودداری نمود.

ج. خوردن غذا، آشامیدنی‌ها

باید در تمامی بخش‌های فنی لابراتوار (مکان‌هایی که پوشیدن روپوش الزامی است) از خوردن غذا، آشامیدن و یا انجام سایر اعمالی که سبب تماس دست با دهان می‌گردد، اجتناب نمود. نمونه‌های لابراتواری (خون، ادرار، مدفوع، خلط و...) می‌تواند حامل بسیاری از عوامل بیماری‌زا باشد. این مواد که روزانه در بخش‌های مختلف لابراتوارها

جایجا می گردند و بعضی مواقع در یخچال‌های لابراتور نگهداری می شوند، به عنوان يك منبع مهم آلودگی غذا و آشامیدنی‌ها تلقی می گردند. به هیچ وجه نباید مواد غذایی را در یخچال بخشه‌ای مختلف لابراتور نگهداری نمود. باید یخچال‌های مخصوص مواد غذایی را در فضای چایخانه قرارداد. تنها با این روش می توان مطمئن شد که مواد غذایی با نمونه‌های لابراتوری در يك یخچال نگهداری نمی شوند.

د. استعمال از دستکش

باید همیشه دستکش در اندازه‌های متفاوت و از مواد مرغوب و مناسب، در تمام بخشه‌ای فنی در دسترس باشد. دستکش‌هایی از جنس لاتکس، نیتریل و یا وینیل، محافظت کافی را ایجاد می نمایند. دستکش‌هایی که از جنس لاتکس یا وینیل نازک تهیه شده باشند، محافظت کافی را در مقابل سوراخ شدن به وسیله وسایل تیز، ایجاد نمی نمایند. دستکش‌ها باید تا اندازه‌های تا میچ، آرنج و شانه در دسترس باشند. نباید دستکش‌ها را هنگام انجام کار تعویض نمود، بلکه باید بعد از اتمام کار این عمل را انجام داد. (مگر اینکه آسیبی در آن‌ها ایجاد شود). کارکنان لابراتور باید اقدامات حفاظتی لازم را جهت جلوگیری از آلودگی محیط و پوست در مورد دستکش‌های آلوده انجام دهند. جهت اهداف مختلف باید از دستکش‌های متفاوتی استفاده نمود، شامل:

- دستکش‌های لاستیکی یا چرمی که در هنگام کارهای سنگین، سروکار داشتن با وسایل داغ و یا هنگام خالی کردن محفظه‌های محتوی مواد خطرناک استفاده می شود.

- دستکش‌های خانگی که جهت تمیز نمودن، شستن وسایل شیشه‌ای و ضد عفونی کردن مورد استفاده قرار می گیرند.

- دستکش‌های جراحی (لاتکس) که در مواقع کار با خون، مواد خطرناک و غیره استفاده می شود.

- دستکش‌های پلاستیکی یک بار مصرف که در مواقع اضطراری مورد استفاده قرار می گیرند. (این گونه دستکش‌ها هیچ گونه نقش حفاظتی را در مقابل میکروارگانیسم‌ها ایجاد نمی کنند).

دستکش‌ها نباید شسته شده و مجدداً مور استفاده قرار بگیرند، زیرا از کیفیت و میزان نقش حفاظتی آن‌ها کاسته می شود. اگر دستکش‌ها جهت استفاده مجدد با مواد شوینده و یا مواد ضد عفونی کننده شسته شوند ممکن است مواد شوینده سبب افزایش نفوذ مایعات از طریق سوراخ‌های نامرئی شده و یا مواد ضد عفونی باعث خراب شدن دستکش‌ها گردند. حلال‌های آلی سریعاً سبب آسیب دیدن دستکش‌های لاتکس گردیده، و بعضی از حلال‌ها دستکش‌های وانیلی را حل می نمایند. می توان دستکش‌هایی مانند دستکش‌های لاستیکی خانگی را که استفاده عمومی داشته و ممکن است در تماس با خون بوده و یا جهت تمیز کردن و آلودگی زدایی به کار بروند، ضد عفونی و مجدداً استفاده نمود. اما اگر بریدگی، سوراخ یا بدرنگی در آن‌ها مشاهده گردید، باید دور انداخته شوند.

دستکش‌ها را باید بعد از پوشیدن و قبل از کار از نظر نقایص مرئی بررسی نمود. پوشیدن دو جفت دستکش هنگام اتو پسی و یا زمانی که امکان آلودگی با خون و مایعات بدن (مثل کار در بخش اورژانس) وجود دارد، توصیه می‌گردد. بررسی‌ها نشان داده که آلودگی پوست در زمان استفاده از دو دستکش کمتر از زمان استفاده از یک دستکش اتفاق افتاده است. همچنین جراحان باید هنگام جراحی از دو دستکش استفاده کنند که در این حالت میزان سوراخ شدن دستکش داخلی کمتر از میزان سوراخ شدن هنگام استفاده از یک دستکش است. به‌هرحال هنگام استفاده از دو دستکش نیز باید حفاظت فیزیکی کافی را در مقابل سوراخ شدن اتفاقی آن‌ها به‌وسیله وسایل تیز مدنظر داشت.

گرچه بیشتر کارکنان لابراتوار از دستکش‌های لاتکس استفاده می‌کنند ولی حدود ۶ تا ۷۱٪ افراد ممکن است به لاتکس حساسیت داشته باشند که درماتیت‌های تماسی آلرژیک در نتیجه وجود مواد شیمیایی موجود در طی مراحل تولید لاتکس یا مواد دیگر دستکش‌ها دیده می‌شود. استفاده از دستکش‌های نخی و یا دستکش‌های بدون مواد شیمیایی معمولاً از بروز درماتیت‌های آلرژیک جلوگیری می‌کند. جهت جلوگیری از تماس با پروتئین‌های لاتکس بای از دستکش‌های حاوی پروتئین کم، دستکش‌های بدون پودر و یا دستکش‌های ساخته‌شده از جنس نیتریل، پلی‌اتیلن و یا مواد دیگر استفاده نمود.

هـ. الزامات استفاده از دستکش

هنگام نمونه‌گیری، نقل و انتقال نمونه‌ها و انجام مراحل آزمایش و همچنین زمانی که دست‌ها با مواد آلوده، سطوح آلوده و یا وسایل آلوده در تماس هستند، و نیز در موارد تماس با بافت، خون، سرم، پلاسما، مایع آمنیوتیک، مایع نخاع، ترشحات واژن مایع منی، مایع حاصل از شستشوی برنش، مایع سینو ویال، جنب، پری‌توان، پری‌کارد، شیر پستان، و یا دیگر مایعات بدن که ممکن است با خون آلوده شوند، باید از دستکش استفاده نمود. طبق توصیه (Center for Disease Control Prevention CDC) باید در موارد تماس با مخاط ویل فعالیت‌های لابراتواری، استفاده از دستکش استریل ضرورتی ندارد. همچنین در فواصل تماس با بیمار جدید باید دستکش‌ها تعویض گردد.

و. عدم قرار دادن درپوش سرسوزن روی آن

به‌هیچ‌وجه نباید به‌وسیله دست، سوزن‌های استفاده‌شده از سرنگ یک‌بار مصرف جدا گردد و یا درپوش سرسوزنی روی آن قرار گیرد. در مواقعی که ناگزیر به انجام این کار شدید، باید درپوش را روی یک سطح قرارداده و با کمک یک دستیار کار را انجام دهید.

شست و شوی دست: مهم‌ترین اقدام پیشگیرانه و ایمنی، شستشوی مکرر دست می‌باشد. که باید همیشه صابون (ترجیحاً صابون مایع) و مواد ضدعفونی‌کننده جهت تمییز نمودن پوست در دسترس کارکنان قرار گیرد

روش صحیح شستشوی دستها :

بعد از مرطوب کردن دستها با آب و صابون دستهای خود را به روش زیر بشوید

کف دستها

بین انگشتان

پشت دستها

شستشوی شست دستها

پشت انگشتان دست و ناخن

نوک انگشتان دست

مچ دستها

ز. ممنوعیت استفاده از جواهرات و زیورآلات

نباید از جواهرات و زینت‌آلات به جز حلقه ازدواج (در مواردی که مغایرت با اصول ایمنی و بهداشت نباشد) استفاده نمود. چون ممکن است به وسایل گیر کرده و یا داخل مواد آلوده آویزان شوند. آرایش کردن نیز در محیط فنی لایبراتور ممنوع می‌باشد.

ح. ریش

تمام اقدامات حفاظتی ذکر شده در مورد مو، باید در مورد ریش آقایان نیز در نظر گرفته شود. داشتن ریش بلند خطرناک است، زیرا ممکن است در داخل وسایل در حالت حرکت گیر کند. در ضمن می‌تواند به عنوان یک منبع مهم آلودگی باشد. در این موارد باید از پوشش‌های یک‌بار مصرف جهت پوشاندن ریش استفاده نمود. همچنین ریش بلند می‌تواند به عنوان یک مشکل مهم در استفاده از دستگاه‌های کمک تنفسی مطرح شود.

و. وسایل تیز و برنده

باید در مواقع کار با وسایل تیز و برنده شامل سوزن‌ها، اسکالپل، شیشه‌های شکسته، نهایت دقت و احتیاط را به کار

بست. باید در صورت امکان تمام وسایل تیز را با استفاده از روش‌های مکانیکی (مانند فور، که تیغه اسکالپل را برداشته و یا وسایلی که سوزن و اکوتینر را برمی‌دارد) جایجا نمود.

نباید سوزن‌های استفاده‌شده، قیچی و بریده، خم و یا شکسته شود باید فوراً وسایل تیز را در محفظه‌های مقاوم قرار دارد و آن محفظه‌ها را نیز قبل از اینکه به‌طور کامل پر شوند، (Safety Box) مخصوص ترجیحاً ظروف ایمنی

مطابق بر اصول صحیح دفع نمود. (به دستورالعمل دفع صحیح مواد آلوده مراجعه شود).

ط. نکات ایمنی هنگام کار با وسایل شیشه‌ای

موارد ایمنی زیر را هنگام کار با وسایل شیشه‌ای رعایت نمایید:

- ظروف شیشه‌ای شکسته یا ترک‌خورده را دور بریزید.
- هرگز در ظرف شیشه‌ای را با قدرت و فشار باز نکنید، درهایی که چسبیده یا فرورفته‌اند، باید بریده شوند.
- باید قبل از شستشو، وسایل شیشه‌ای آلوده را ضدعفونی نمود.
- باید قطعات شکسته و یا دورریختنی را در یک صفحه مخصوص و مقاوم قرار داد.
- ظروف شیشه‌ای داغ را باید با دستکش‌های مقاوم به حرارت جایجا نمود.
- وسایل شیشه‌ای شکسته شده را فقط با روش‌های مکانیکی جایجا نمایید.
- حتی‌الامکان از ملزومات لابرآتواری یک‌بارمصرف استفاده نمایید.

ی. ورود کودکان

به‌هیچ‌وجه نباید کودکان و افراد زیر ۷۶ سال سن به محله‌ای فنی لابرآتوار وارد شوند.

ک. کمک‌های اولیه

باید جعبه کمک‌های اولیه و نیز مکانی جهت ارائه کمک‌های اولیه در لابرآتوار وجود داشته باشد.

ل. وسایل شخصی کارکنان

نباید وسایل شخصی مانند کیف پول، کت، پوتین یا چکمه، لیوان چای و قهوه، زیرپیراهنی، غذاهای بسته‌بندی نشده و یا داروها را در قسمت فنی لابرآتوار قرارداد.

م. دفع زباله

از تجمع زباله جلوگیری نموده و باید حداقل یک‌بار در روز دفع شوند.

ن. کنترل ورود حیوانات

به‌وسیله نصب توری و سم‌پاشی نمودن و غیره، ورود حشرات، جوندگان و ... را در محیط لابرآتوار کنترل نماید.

همچنین حیوانات خانگی نباید به محله‌ای فنی لابراتوار وارد شوند.

ص. استفاده از وسایل تزئینی در محیط لابراتوار

استفاده از وسایل مربوط به جشن‌ها با روش‌های سازمان‌یافته‌ای انجام شود. نباید در این رابطه از وسایل تزئینی الکتریکی، شمع‌های مومی و وسایل دیگری که احتمال بروز آتش‌سوزی رتبه دنبال دارد، استفاده نمود.

چهار. جلوگیری از تهدیدات بیرونی

مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری به منظور بهبود امنیت جانی کارمندان، استادان و دانشجویان نیازمند کمک‌ها و اتخاذ تدابیر لازم از سوی نهادهای امنیتی است که این مؤسسه اقدامات زیر را انجام می‌دهد:

۱. ایجاد هماهنگی و تشریک‌مساعی با نیروهای امنیتی در خصوص شناسایی عوامل مخرب و وقایع از وقوع حوادث ناگوار در مؤسسه؛

۲. برگزاری برنامه‌های آموزشی برای وقوع خطرات.

۳. افزایشی تلاشی‌های بدنی دانشجویان، استادان و کارمندان؛

۴. تلاشی موثرهای که وارد دانشگاه می‌شود؛

۵. توزیع کارت‌های ورود و خروج به تمام وسایط نقلیه (موتورسایکل و موتر).

پالیسی امنیت و صحت به تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۳۰ طی پروتکل شماره (۲۰) جلسه شورای علمی مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری مورد تصویب قرار گرفته قابل اجرا می‌باشد.

دکتر اسدالله رادمند

رئیس مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری